

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

7.5.2026 г.

X РД09-1991/07.05.2026 г.

Регистрационен №
Министерство на образованието и науката
Signed by: Yanka Stoyanova Radanova

На основание чл. 13д, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 6б, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет

УТВЪРЖДАВАМ

учебна програма за обща професионална подготовка по учебния предмет здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда за професиите от всички професионални направления от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионално образование и обучение съгласно приложението.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2026 – 2027 година.

5/7/2026

X

проф. Сергей Игнатов
Министър на образованието и науката
Signed by: Sergei Simeonov Ignatov

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

**УЧЕБНА ПРОГРАМА
ЗА ОБЩА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА
ПО
ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД
И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА**

Утвърдена със Заповед №
7.5.2026 г.

X РД09-1991/07.05.2026 г.

Регистрационен №
Министерство на образованието и науката
Signed by: Yanka Stoyanova Radanova

София, 2026 г.

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

1. Предназначение на учебната програма

Учебната програма по учебния предмет здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда е предназначена за учениците, обучаващи се във всички форми на обучение за всички професии от всички професионални направления от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г.

2. Връзка с единици резултати от учене в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по съответната професия

Учебната програма е разработена съгласно държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професиите от всички професионални направления в съответствие с единиците резултати от учене: **ЕРУ 1: Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда.**

II. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Учебното съдържание е структурирано в раздели и теми и се изучава в първия гимназиален етап на средното образование.

Програмата по обща професионална подготовка представя основни теми с хоризонтален обхват и приложимост към всички професии.

Раздел I: Нормативна уредба и организация на ЗБУТ

Тема 1: Основни нормативни актове и трудово-правни норми за здравословни и безопасни условия на труд.

Тема 2: Общи изисквания за защита на живота и здравето съобразно техническото и технологичното развитие в сектора

Раздел II: Професионални рискове и превенция

Тема 1. Професионални и здравни рискове на работното място – висока влажност, температура, химични агенти; причините за тяхното възникване.

Тема 2. Видове лични предпазни средства и техните функции.

Тема 3. Видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ.

Тема 4. Хигиенни норми на работното място и инструкции за безопасна работа.

Раздел III: Реакция при извънредни ситуации и първа помощ.

Тема 1: Същност на извънредната ситуация. Видове извънредни ситуации. Принципи на реакция.

Тема 2: Правила за работа и правилно поведение при аварии и аварийни ситуации.

Тема 3: Оказване на първа помощ. Основни правила за оказване на първа помощ при трудови злополуки.

Раздел IV: Опазване на околната среда и устойчиво развитие

Тема 1: Нормативни актове за опазване на околната среда.

Тема 2: Устойчиви практики в опазването на околната среда и устойчивото развитие: пестене на енергия, вода и други ресурси в професионалната дейност.

Тема 3: Управление на отпадъците: събиране, съхранение и рециклиране на опасни продукти и излезли от употреба уреди и консумативи съобразно правилата за рециклиране.

Тема 4: Технологии и материали, щадящи околната среда.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В резултат на обучението учениците придобиват компетентности в съответствие с държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професия, както следва:

- да спазват стриктно мерките за безопасност при изпълнение на различните трудови дейности;
- да обработват правилно отпадъците на работното място съобразно изискванията;
- да разпознават вярно и точно замърсяващите фактори на работното място и да съдействат за ограничаване на въздействието им;
- способност за стриктно следване на утвърдените правила и изисквания за опазване на околната среда;
- способност при необходимост да окажат първа помощ при трудова злополука;

Учебната програма е разработена по проект BG05SFPR001-3.001-0001 „Модернизиране на професионалното образование и обучение“, финансиран от Програма „Образование“ 2021 – 2027, съфинансиран от Европейския съюз.